

Pružanje besplatne pravne pomoći u uslovima terenskog rada

Filip Mirić, stručni saradnik, Pravna klinika, Pravni fakultet Univerziteta u Nišu

filip@prafak.ni.ac.rs

Specifičnosti prikupljanja dokaza u terenskim uslovima

- Realan prikaz advokatske profesije
- Nemogućnost klijenata da pribave dokaze ima za posledicu veću mobilnost studenata
- Veća samostalnost u prikupljanju podataka podrazumeva prethodno solidno poznavanje pozitivnog prava
- Na raspolaganju su svi dosadašnji resursi Pravne klinike Pravnog fakulteta u Nišu

Pisanje pravnih dokumenata kao faza u pružanju pravne pomoći

- Na PK se sastavljaju inicijalni pravni akti i daju pravne informacije i saveti
- Poslednja faza u pružanju pravne pomoći
- Posle intervjua i savetovanja najvažnija faza u postupku pružanja pravne pomoći
- Bez valjano prikupljenih pravno relevantnih informacija tokom intervjua nije moguće napisati delotvorni podnesak
- Ne postoji “univerzalni” model podneska

Opšte napomene

- Odrediti vrstu pravnog problema/predmet spora
- Odrediti vrednost predmeta spora
- Tužilac/ tuženi
- Proveriti da li klijent ima sve potrebne dokaze

Sastavljanje zaveštanja

- Opštim pitanjima proveriti zaveštajnu sposobnost
- Proveriti da li klijent zna ko su mu naslednici, šta čini njegovu imovinu (zaostavštinu) i kako njome raspolaže mortis causa.
- Motivi zaveštajnih raspolaganja

Sastavljanje ugovora o doživotnom izdržavanju

- Strogo formalan ugovor, dvostranoobavezujući, teretan.
- Predočiti primaocu izdržavanja sve posledice ovog ugovora, a naročito da predmet ugovora neće ući u zaostavštinu i da se njime ne mogu namiriti nužni naslednici.
- Motivi zaključenja ugovora

Vršenje roditeljskog prava i izdržavanje maloletne dece

- Ko će vršiti samostalno roditeljsko pravo nad decom?
- Kako će se deca viđati sa roditeljem koji ne vrši samostalno roditeljsko pravo?
- Visina i način plaćanja alimentacije

Razvod braka

- Utvrditi trajanje braka (izvod iz MK venčanih)
- Proveriti da li su odnosi između bračnih supružnika ozbiljno i trajno narušeni
- Rešiti pitanje povere maloletne dece i podele bračne tekovine
- Sporazum o razvodu braka moraju da potpišu obe strane

Izdržavanje roditelja

- Tužilac-roditelj koji nema sredstava za izdržavanje
- Tuženi-sva deca
- Tuženi se obično u ovom postupku brane da nemaju dovoljno sredstava, da izdržavaju roditelje, da su nezaposleni i sl.

Tužba za podelu bračne tekovine

- Ova tužba se može podneti uz tužbu za razvod braka ili samostalno
- Potrebno je da tužilac dostavi sve potrebne dokaze o stečenim pokretnim i nepokretnim stvarima.
- Ukoliko je nepokretnost upisana na ime tuženog, tužilja dokazuje svoj doprinos u sticanju
- Pokretne stvari moraju biti individualizovane

Radnopravni sporovi

- Dostaviti dokaz o zasnivanju radnog odnosa (ugovor o radu, npr.)
- Utvrditi predmet spora
- Česti su i postupci po osnovu Zakona o sprečavanju zlostavljanja na radu (mobing)

Sastavljanje krivične prijave- 9 pitanja kriminalistike

- Šta?
- Gde?
- Kada?
- Kako?
- Ko?
- S kime?
- Čime?
- Zašto?
- Nad kim?

Nasilje u porodici (čl.194. KZ)

- Utvrditi o kom obliku nasilja u porodici je reč (fizičko, psihičko, seksualno, ekonomsko, mešovito)
- Prikupiti što više dokaza od oštećenog (imena i prezimena svedoka, lekarske nalaze)
- Predočiti i mogućnost pokretanja postupka za izricanje mera porodičnopravne zaštite (čl.197-200. PZ)

Nedavanje izdržavanja (čl.195. KZ)

- Potrebno je od klijenta pribaviti pravnosnažnu i izvršnu presudu kojom je dužnik izdržavanja obavezan da plaća izdržavanje
- Utvrditi da li je dužnik izdržavanja svoju obavezu izmirivao makar i delimično

Ostali podnesci

- Predlog za izvršenje na osnovu pravosnažne presude
- Žalbe
- Dopisi
- Molbe
- Zahtevi

Zaključak

- Procedura rada na PK se mora poštovati
- Nema hitnih slučajeva- odupiranje svim “pritiscima” klijenata za što hitnije zakazivanje intervjua ili uručenja podneska.
- Klijent treba da zna da smo na njegovoj strani u svakom trenutku, ali u okviru Ustava i zakona Republike Srbije.

HVALA NA PAŽNJI!

